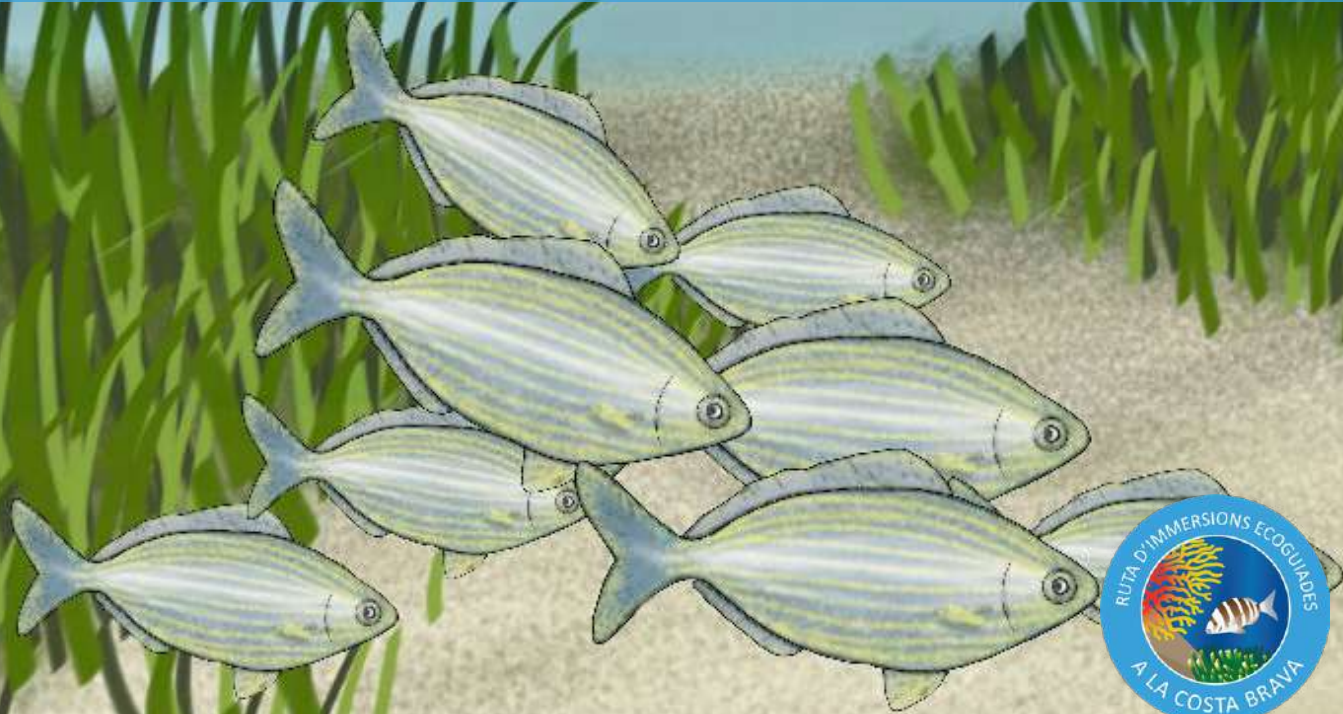
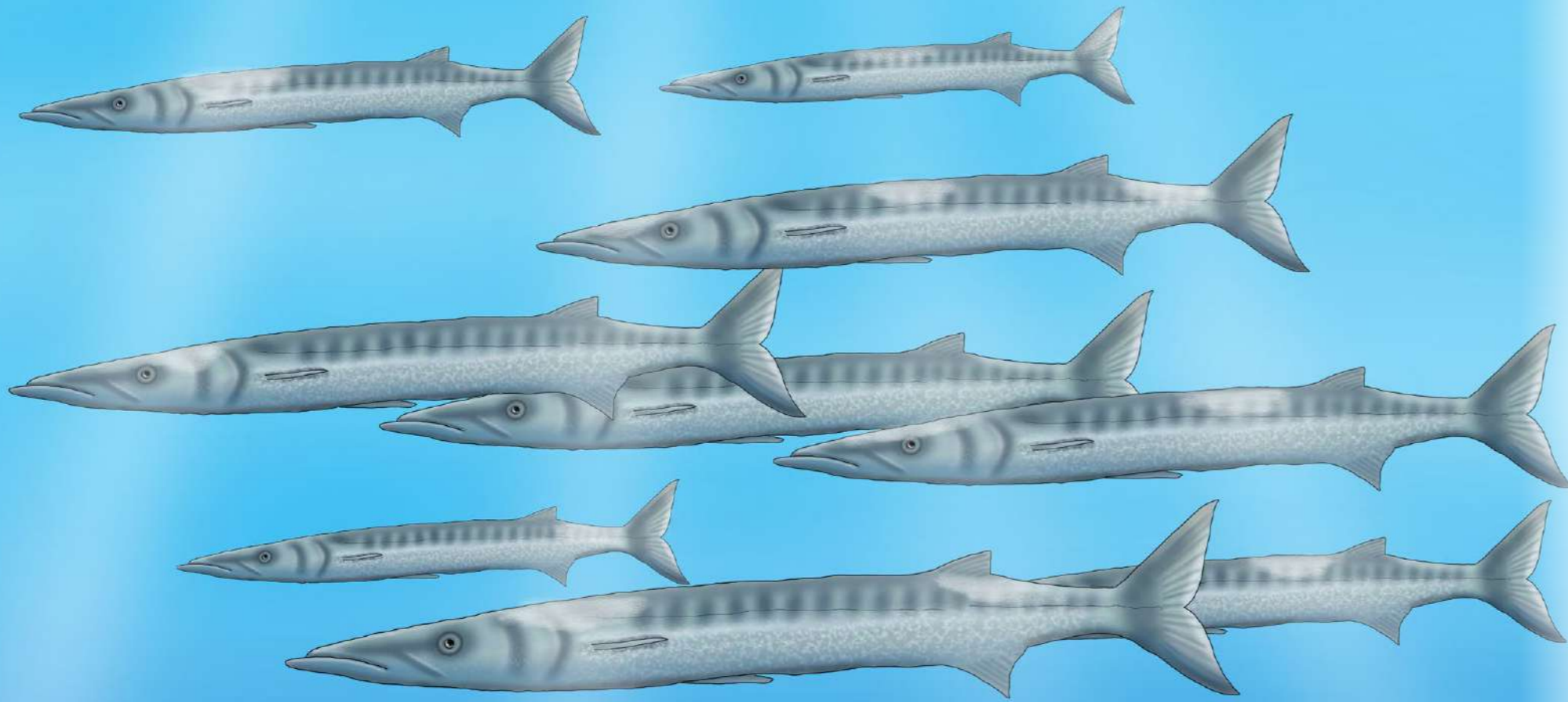

COM SI FOSSIN UN: ELS BANCS DE PEIXOS, DE LES SALPES ALS ESPETS

COM SI FOSSIN UN: ELS BANCS DE PEIXOS, DE LES SALPES ALS ESPETS

Un dels escenaris que més crida l'atenció fent immersió és veure una mola o banc de peixos, una congregació, de vegades enorme, d'una sola espècie nedant de forma agrupada i sincronitzada, com si fossin un sol organisme de forma canviant i en constant moviment.

Hi ha espècies que sempre viuen en moles i n'hi ha que només s'agrupen en certs moments del dia o en determinades èpoques de l'any.

ELS BANCS DE PEIXOS

Els peixos s'agrupen en grans bancs per diferents raons, i no sempre de forma continuada.

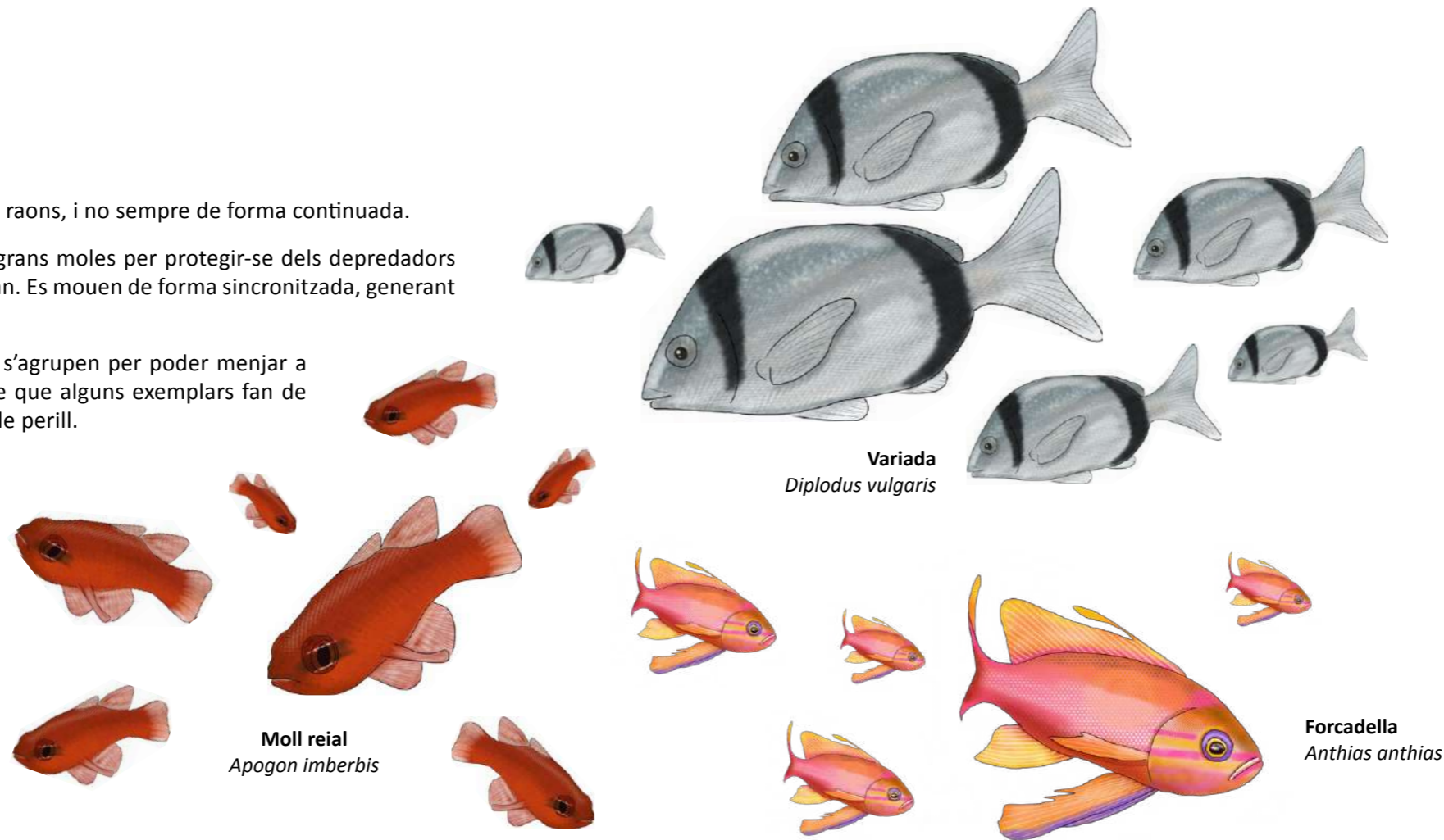
Les sardines i el seitons, entre d'altres, formen grans moles per protegir-se dels depredadors simulant que són un únic organisme molt més gran. Es mouen de forma sincronitzada, generant estètiques formes canviants.

D'altres espècies, com les salpes o les variades, s'agrupen per poder menjar a la posidònia o en raconades tranquil·les, mentre que alguns exemplars fan de sentinella per advertir a la resta en cas de possible perill.

Els molls formen grups —en aquest cas més petits— per remoure el fons i aixecar el màxim sediment possible, cosa que els permet alimentar-se millor.

Diverses espècies, com la daurades, les mabres o els meros s'agrupen només per reproduir-se, essent solitaris la resta de l'any.

Els espets a l'estiu s'acosten al litoral formant grups i sovint neden generant un cercle molt característic.

SABIES QUE:

Hi ha peixos que només formen bancs durant el dia, per desplaçar-se i alimentar-se amb seguretat i de nit dormen de forma individualitzada, com les xucles o les salpes. I al revés, n'hi ha que cacen per separat i s'agrupen en els moments de menor activitat, com els espets.

Algunes espècies s'agrupen en moles de peixos de la mateixa edat, que es mantindran junts al llarg de tot el seu cicle vital, en canvi, d'altres barregen diferents edats, fins i tot hi ha casos de bancs de peixos formats per diferents espècies.

COM ES CREEN ELS BANCS DE PEIXOS?

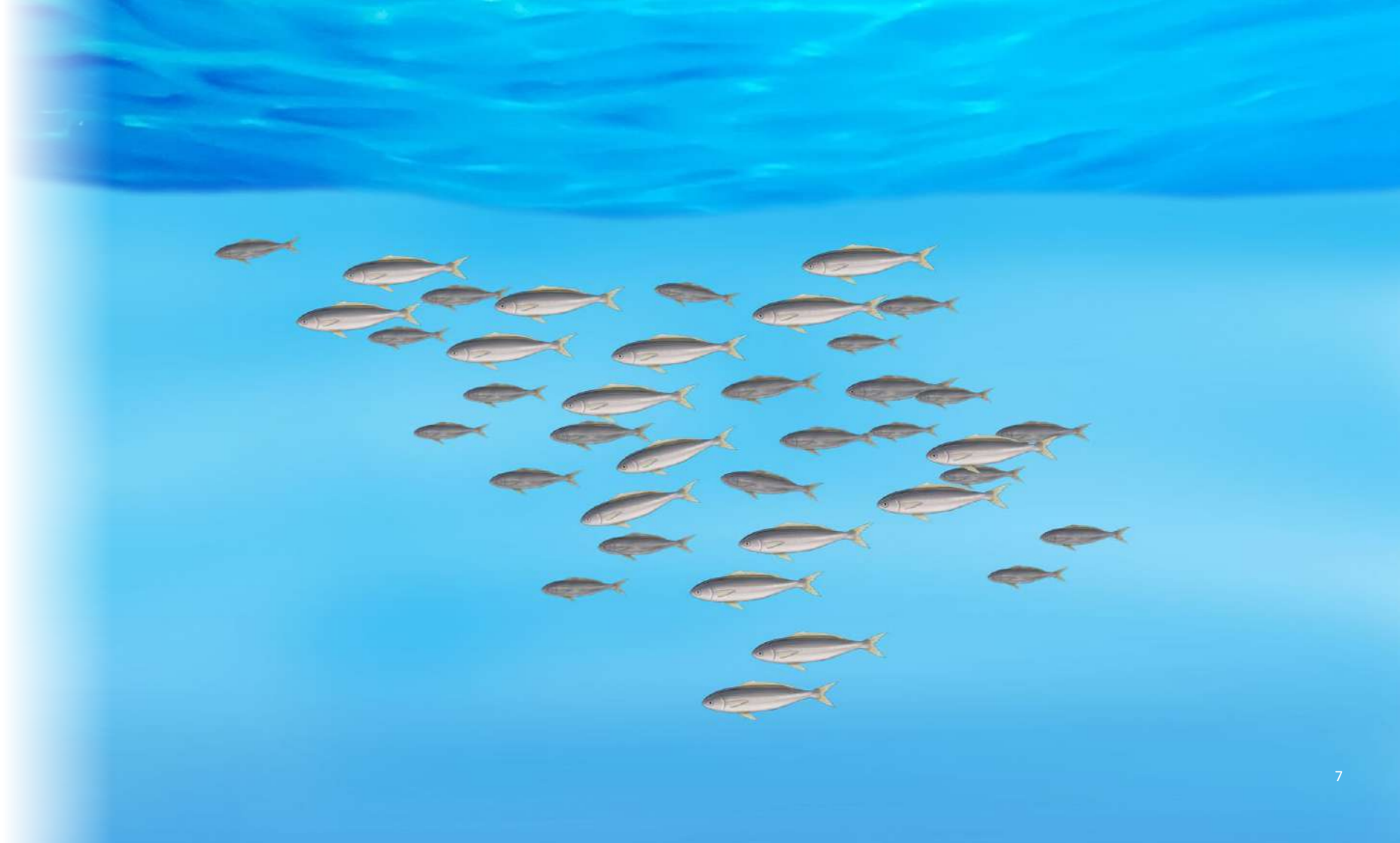
És una pregunta que encara no s'ha resolt en tots els casos.

En el cas de peixos que s'agrupen en moles d'individus de la mateixa edat i que fan postes que queden retingudes en aigües tranquil·les en lloc d'anar a la deriva, compleixen el seu cicle vital conjuntament des del primer moment: neixen, creixen i viuen sempre amb el grup. I quan dos grups es troben, és possible que s'uneixin en un de més gran.

En el cas dels peixos migratoris, com també passa amb certs estols d'aus, malgrat que els exemplars visquin sols o en petits grups, l'instint els empeny cap al seu destí i es troben i uneixen a grups més grans a mesura que s'hi dirigeixen.

Les concentracions de reproducció són encara un misteri. Sabem que la finalitat és sincronitzar la posta i augmentar la probabilitat de fecundació dels ous, però no sabem per què es dirigeixen a un punt concret -més enllà que normalment busquen zones arrecerades i no molt fondes- ni si són capaços de comunicar-se entre ells.

En el cas de salpes, oblades, xiules, variades o sargs, sabem que es troben a les zones on s'alimenten i és allà on formen grups per protegir-se dels depredadors. També sabem que aquests grups no són tancats, comparteixen espais i el nombre d'individus que en formen part és molt variable.

ON OBSERVAR BANCS DE PEIXOS

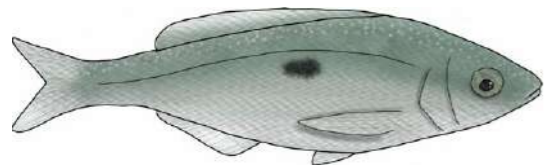
Com hem avançat, cada espècie formarà moles a diferents llocs i en diferents èpoques de l'any:

Les salpes i xucles sobre herbassars i posidònia i les variades, oblades i sargs prop de les roques en zones amb corrents moderats, en els dos casos en un ampli rang de fondàries.

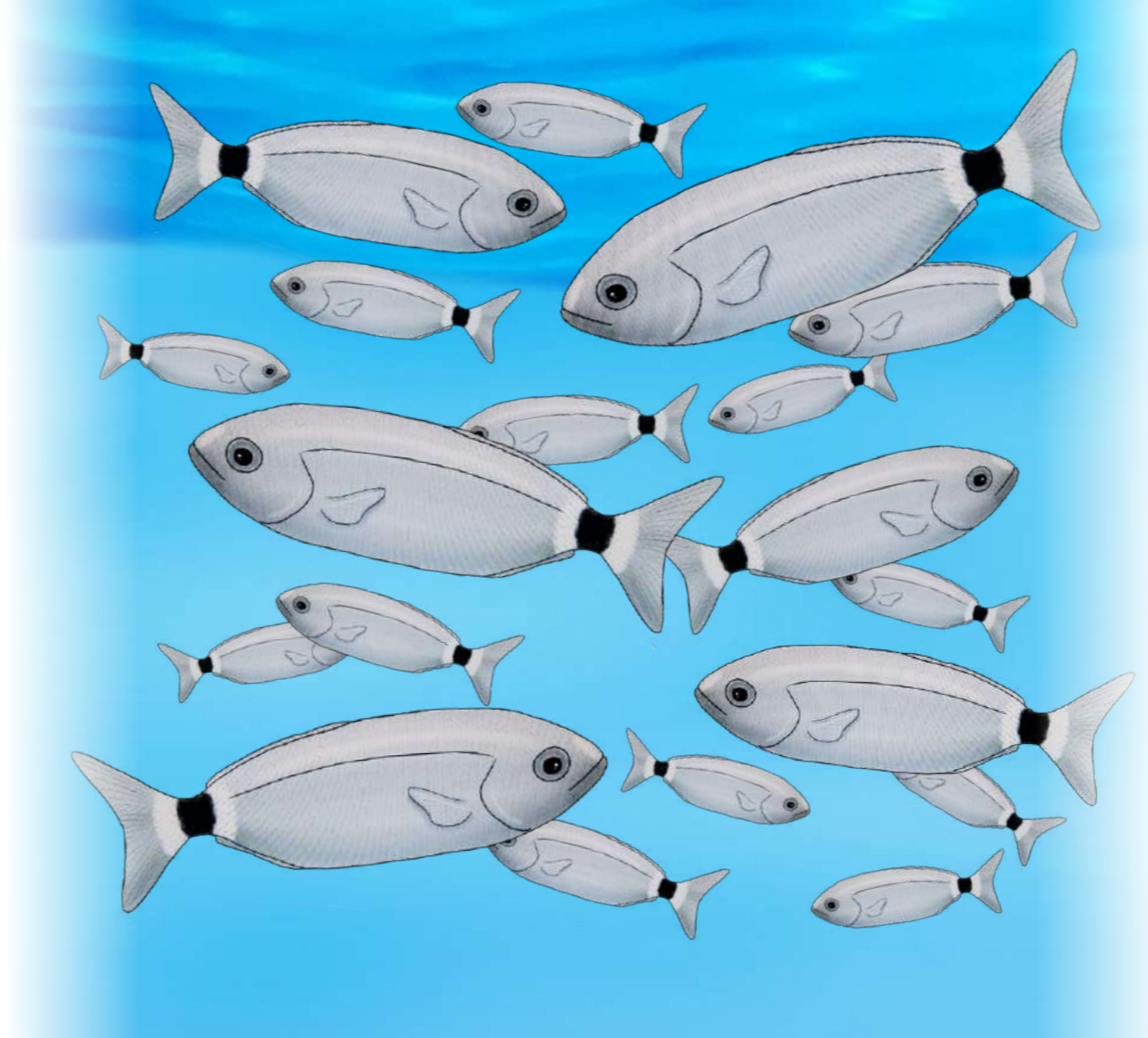
Els espets els veurem formant els característics cercles en zones associades amb baixos i esculls profunds, els marbres en caps i petites puntes allunyades de la roca.

Pel que fa a les daurades trobarem petites moles sobre fons de sorra en zones amb aportació d'aigua dolça i els corballs en petits grups a resguard sota una pedra profunda que sobresurti del fons.

Sardines i seitons passaran a partir del setembre en les zones menys resguardades.

Xucle
Spicara maena

COM OBSERVAR-LOS

L'observació de les moles de peix canviarà lleugerament segons l'espècie, però l'element clau és fer sempre una aproximació molt tranquil·la, evitant sorolls, moviments bruscos i amb el mínim moviment de braços i aletes. Això ens permetrà acostar-nos molt sense que s'espantin.

En el cas de moles de sardines o seitons, el més fàcil és que les acabem veient en la distància, des d'on en valorarem molt millor la magnitud.

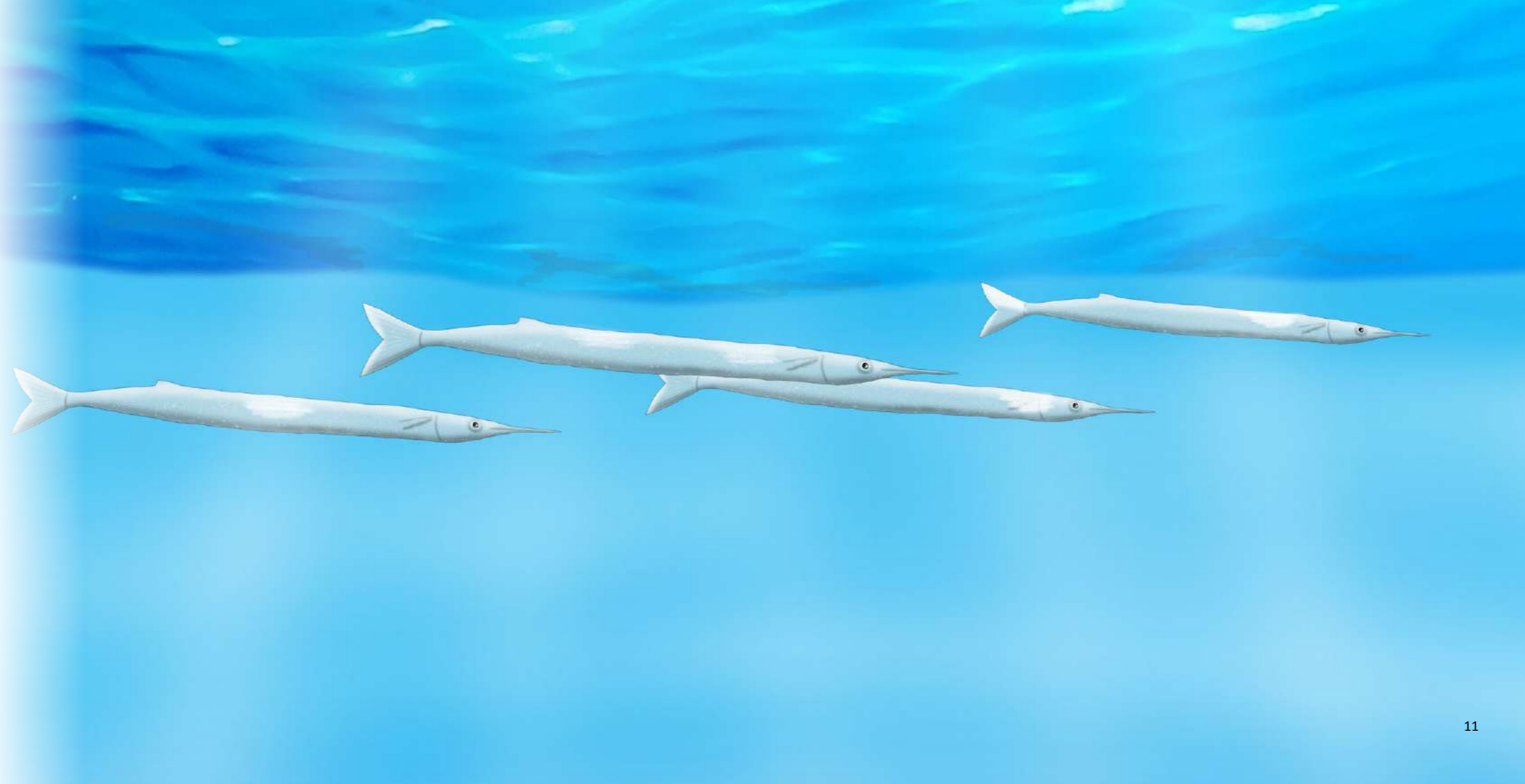
PRECAUCIONS

És molt important no interferir en el seu comportament normal. Certament és molt fàcil i pot ser temptador fer que una mola es dispersi o canviï de direcció nedant entremig o sacsejant braços o aletes, però és un comportament que cal evitar de totes passades.

Una distància de seguretat i moviments suaus faran que puguem gaudir de l'espectacle d'observar un banc de peixos desenvolupant la seva activitat habitual.

SABIES QUE:

Els calamars, les sardines, els seitons... són només algunes de les espècies d'interès pesquer que viuen formant grans moles. Son atretes per la llum, motiu pel qual els pescadors fan servir el que s'anomena "bot de llum", una barca auxiliar que il·lumina el centre de la mola fent que s'estrenyi, per poder-la encerclar i capturar amb la xarxa.

Realització:

Associació de Centres Turístics Subaquàtics Costa Brava Sub

Coordinació:

Teresa Marquès

Disseny i maquetació:

Alexandra Ulpat (CODI Comunicació i Disseny)

Idea original, textos i il·lustracions:

Bufalvent. Estudi de la Mediterrània

Ona Font i Xavier Munill

Projecte cofinanciat pel Fons Europeu Marítim i de la Pesca